

BIBLIOGRAFIA SOBRE LES FESTES DEL FOC ALS PIRINEUS cat
BIBLIOGRAFÍA SOBRE LAS FIESTAS DEL FUEGO EM LOS PIRINEOS esp
BIBLIOGRAPHIE SUR LES FÊTES DU FEU DANS LES PYRÉNÉES fr
BIBLIOGRAPHY ABOUT FIRE FESTIVALS IN THE PYRENEES eng
BIBLIOGRAFIA DERAS HËSTAS DETH HUËC DETHS PIRENËUS occ

Abella, Jordi (2001) "Falles", *El mundo de los Pirineos*, 24, p. 66 i 92-92.

Alford, V. (2004) *Fêtes pyrénéennes. Calendrier du folklore pyrénéen, coutumes et magie, théâtre, musique et danse*. Portet-sur-Garonne: Loubatières.

Alsina, J. i Rafols, Ll. (2019) *Atles de les festes del foc dels Pirineus*. Barcelona: Dimoni Pelut (llibre infantil). <https://www.eldimonipelut.cat/cataleg?store-page=Altes-de-les-festes-del-foc-dels-Pirineus-p288072387>

Amades, J. (1953) *Costumari català. El curs de l'any*, vols. III & IV. Barcelona: Salvat

Amades, J. (1997) *El Pirineu. Tradicions i llegendes*. Tremp: Garsineu.

Appetiti, E. (1996) "Una magica notte di fuoco. Elementi mitici, pagani e cristiani in una festa catalana, le cui origini risalgono al Medioevo", *Prometeo*, 55.

Armengou, A. (2022) "Escola l'Albiol. Apadrinem el nostre patrimoni: La Fia-Faia ". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 196-204.

Association Es Sarnalhèrs (2022) « La genèse d'une réactivation ». Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 158-163.

Ballesté, M.; Isus, S.; Fernández, A.; Solé, A.; Rodríguez, F.; Ballbé, M. (2022) "El projecte Prometheus i l'educació formal: la maleta fallaire". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 178-185.

Bellmunt, J. (1990) *Fets, costums i llegendes. Alta Ribagorça*. Lleida: Pagès Editors.

Bellmunt, J. (1993, 1994) *Fets, costums i llegendes. El Pallars Sobirà, I i II*. Lleida: Pagès Editors.

Bellmunt, J. (1997, 1998, 2000, 2001) *Fets, costums i llegendes. El Pallars Jussà, I, II, III, IV* Lleida: Pagès Editors.

Benítez, C. (2022) "Administración local y comunidad portadora: Ejemplos de colaboración en la salvaguarda del patrimonio cultural inmaterial en la comarca de Sobrarbe (Huesca)". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 205-218.

Benito M. (2010) « Eth huec en Pirenèu ». *Miscellanèa en aumenatge a Melquíades Calzado de Castro* : “damb eth còr aranés”. Arròs, Lleida: Institut d’Estudis Aranesi, 71–81.

Blanch, J. (2005) *Tocats pel foc*. Tarragona: El Mèdol.

Bosch de la Trinxeria, V. (1906) “Balls antics del Pallars superior”, *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, 141-143.

Burgos, R. (2010) *Les falls d’Andorra la Vella i el foc de la jovenalla*. Andorra: Arxiu d’Etnografia d’Andorra.

Burgos, X. i Samarra, A. (2014) “Falles d’Andorra la Vella, de l’oblit al reconeixement”. *El Patrimoni Festiu del Pirineu 10es Trobades Culturals Pirinenques*. Andorra: Societat Andorrana de Ciències, 53-64.

Burgos, R. ; Roig, A. (2019) Les falles de Sant Joan d’Andorra la Vella. Quan les rodes de foc encenen les valls. Andorra la Vella : Govern d’Andorra Ministeri de Cultura, Joventut i Esports Arxiu Nacional d’Andorra https://www.cultura.ad/images/stories/PatrimoniImmaterial/FestesInteresCultural/Separata_FALLES_SANT_JOAN_2019.pdf

Brunet, S. (1979) « Rites païens en pays de Luchon ». *Revue du Comminges*, XCII, 261–262.

Brunet, S. (2010) « Es huecs de Sant Joan enes Pirenèus centraus ». *Miscellanèa en aumenatge a Melquíades Calzado de Castro* : “damb eth còr aranés”, Arròs, Lleida : Institut d’Estudis Aranesi, 83–92.

Carlet, Comte de (1907) « Folk-lre andorrà », *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*, 148.

Casteret, J. J., Heiniger-Casteret, P. (2013) « Un exemple de PCI des communautés culturelles françaises : l’inventaire pilote d’expression occitane en Région Aquitaine ». Lankarani, L.; Fines, F. (eds). *Le patrimoine culturel immatériel et les collectivités infraétatiques*. Paris: Pedone, 41–54.

Caro Baroja, J. (1979) *La estación del amor. Las fiestas populares de mayo a San Juan*. Madrid: Taurus.

Casals, A.; Casals, I. (2022) “La Fira-Faia” Fàbregas, P.; Farran, C. (eds) Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 238-244.

Català Roca, P. i Isus, E. (1957) *Isil i les falles*. Barcelona: Rafael Dalmau.

Centre de Cultura Catalana (1999) *Andorra. Festes tradicionals*. Andorra la Vella: Banc Internacional Mora i Ministeri de Turisme i Cultura del Govern d’Andorra.

Crenet, S. (2022) « L’inscription des brandons et des falles à l’Unesco. Bilan et perspectives ». Fàbregas, P.; Farran, C. (eds) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, 14-21.

Diversos (2021) *Els focs de Sant Joan, ballet de Robert Gerhard*. Esterri d’Àneu :Dansàneu, Consell Cultural de les Valls d’Àneu.

Fàbregas, P.; Farran, C. (2022) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 186-195.

- Fallaires d'Andorra la Vella (2014) *"La cremada de falles de Sant Joan d'Andorra la Vella"*. Exlibris Casa Bauró, 17, abril 2014.
- Farràs, F., Fàbregas, X., Isus, E. i Coll, J. (1987) *Aquesta nit encenem falles*. Tremp: Centre d'Estudis del Pallars.
- Farré, J.P. i Ménétrier-Marcadal, B. (2018) *Era Sent Joan. Comminges et Barousse*. Sarp: Eth Ostau Comengés.
- Farre, X. (2014) "De falles a la Ribagorça". *El Patrimoni Festiu del Pirineu 10es Trobades Culturals Pirinenques*. Andorra: Societat Andorrana de Ciències, 195-206.
- Farré, X. (2012) "La Flama del Canigó i les Cremades de Falles d'Andorra. Les falles pirinenques que són diferents de totes les altres", *Revista d'Etnologia de Catalunya*, 38, 218-220.
- Farré, X. i Jordà, S. (2015) *Foc a les mans. Un conte de falles*. Barcelona: Mosaic. (llibre infantil)
- Fauré, M. (2017) « La Saint-Jean en Pays de Luchon: de feu, de pierre et d'eau », *Revue de Comminges et des Pyrénées Centrales*, n°133, 371-381.
- Fauré, M.; Ménétrier-Marcadal, B. (2022) "Printemps e estiu 2021. Experimentacions pedagógicas innovadoras enas escòlas deth Comenge". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 186-195.
- Fericgla, J. M. (1997) "Un rito de fuego, muerte y fecundidad en el Pirineo actual: las Fallas de Isil", *El fuego. Mitos, ritos y realidades*. Madrid: Anthropos, 273-300.
- Fiter, R. (1966) *Les llegendes d'Andorra*. Andorra la Vella : Edicions Andorranes.
- García Petit, J. (2022) "Fer sostenible la Fia-Faia" Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 245-252.
- Gascón, C. (2022) "Les falles d'Alàs: del pergamí a la baixada". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 24-31.
- Giménez, M. (2022) "Isil. Danses a la festa del foc". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 56-70.
- Gratacos, I. (1995) *Calendrier Pyrénéen. Rites, coutumes et croyances dans la tradition orale en Comminges et Couserans*. Toulouse: Privat.
- Grau, J. (2011) "La Fia-faia com el fènix". *L'Erol*, 110, 15-16.
- Guil, M. (2019) "Les falles de les Valls d'Àneu, un patrimoni aneuenc". *Nabius*, 17, 92-95.
- Guil, M. (2021) "Las fiestas del fuego del solsticio de verano en los Pirineos ante el COVID-19: la fiesta «simbólica» como estrategia de continuidad". Roigé, X.; Canals, A. (eds.) *Patrimonios confinados. Retos del patrimonio inmaterial ante el COVID-19*, Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 57-68.

- Guil, M. (2022) "Reflexions metodològiques al voltant d'un treball de camp al Pirineu: el cas de les «festes del foc dels solsticis al Pirineu». Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 139-140.
- Heiniger-Casteret, P. (2019) « Quand le processus de labellisation UNESCO révèle le rituel: le cas des brandons, halhars et falles en Pyrénées centrales ». *III Congrès Internacional d'Història dels Pirineus. Actes i comunicacions*. Sant Julià de Lòria: Institut d'Estudis Andorrans, 601–616. <https://www.ostaucomenges.org/images/har/articles/Quand%20le%20processus%20de%20labellisation%20UNESCO%20révèle%20le%20rituel.pdf>
- Jiménez, S. (1996) *Les paradoxes del paradís. Aigua, economia i cultura a les Valls d'Àneu*. Esterri d'Àneu : Consell Cultural de les Valls d'Àneu.
- Kaufman, P. (1857) « Le feu de la Saint-Jean dans la vallée d'Aure, Hautes-Pyrénées ». *Le monde illustré*, août 1857, 407.
- Lamothe, M. (2022) « Quand la communauté du brandon se dévoile ». Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 122-138.
- Llopart, M. D. (1981) "La festa de Sant Joan a la Vall d'Isil", *Etnologia pallaresa. Homenatge a Ramon Violant i Simorra*. La Pobla de Segur: Escudella-2.
- Lluís, J. (1979) *El meu Pallars, IV*. Barcelona: Ed. Barcino.
- Mañà, J. (1990) « Le feu dans les fêtes des Pays catalans ». *Catalònia*, 22-23. <https://www.raco.cat/index.php/Catalonia/article/download/170990/242855>
- Mas, R. (1992) *Dansàneu. Els balls populars del Pallars, I*. Tarragona : El Mèdol.
- Menetrier, B. (2017) « Les Fêtes du Solstice d'Été en Aran et Comminges », *Revue de Comminges et des Pyrénées Centrales*, n°133, 357-369.
- Mercader, A. ; Invernón, C. (2018) *El tresor de les Valls d'Andorra*. Andorra la Vella: Govern d'Andorra (llibre infantil).
- Miró, C. (2008) "Les falles d'Andorra, un referent folklòric perdut i recuperat", *Ex-Libris 12*, Biblioteca Nacional.
- Moga, A. (1978) "Les cançons de Falles d'Isil", *Etnologia pallaresa. Homenatge a Ramon Violant i Simorra*. La Pobla de Segur: Escudella-2.
- Montoya, Jép de (2017) "Rites e mites ancestraus", *Tèrra Aranesa*, 14, 107-114.
- Obiols, L. (2022) "Presència i reminiscència de fogueres solsticials a l'Alt Urgell". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 35-55.
- Pascual, A. (1986) *Projecte de restauració de les fales e Pont de Suert*. Pont de Suert.
- Pardinilla, J. (1954) "La fia-faia en Bagà", *Cultura, folklore*, 53-54, 10-11, 28-30.
- Pedrals, X. (2002) "La Fia-faia de Bagà", *Caramella: revista de música i cultura popular*, 6, 21-23. http://www.revistacaramella.cat/wp-content/uploads/2018/02/c6_pedrals.pdf

Pedrals, X. (2002) "La fia-faia. La història coneguda, algunes hipòtesis i suggeriments per al futur", *Jornades de la Fia-faia i les festes del foc*. Bagà: Associació Medieval de Bagà, 19-40.

Pedrals, X. (2007) *Ancestral, màgica, única*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Pedrals, X. (2011) "L'origen de la Fia-faia". *L'Erol, Revista cultural del Berguedà*, 13-14. <https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/download/249705/347942>

Pedrals, X. (2011) "La Fia-faia, Festa Patrimonial d'interès Nacional. Un procés reeixit". *L'Erol. Revista cultural del Berguedà*, 23-23. <https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/download/249712/347949>

Pedrals, X. (2022) "Les falles d'hivern. Evolució i futur. La recerca sobre les festes del foc dels solsticis". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 100-120.

Pedrals, X. (2014) "La Fia-Faia de Bagà i Sant Julià de Cerdanyola". *Trobades Culturals Pirinenques*, 10, 227-235. <https://www.raco.cat/index.php/TrobadesPiri/article/download/341221/431946>

Pedrals, X. i Escobet, M. (2017) *Fia-faia. La festa de falles nadalenca*. Bagà-St. Julià de Cerdanyola: Farrell.

Perayre, N. S. (2011) "Música per la Fia-faia", *L'Erol. Revista cultural del Berguedà*, 16-17.

Planes, J. (1993) "Notes i hipòtesis per a una interpretació de la Fia-Faia". *L'Erol. Revista cultural del Berguedà*, 32-35. <https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/download/172139/250363>

Puig, Ll. (2014) "Patrimoni festiu i Pirineu". *El Patrimoni Festiu del Pirineu 10es Trobades Culturals Pirinenques*. Andorra: Societat Andorrana de Ciències, 9-14.

Rella, F. (1985) "El solstici d'estiu: les Falles de Sant Joan", *Lo Raier*, juny de 1985.

Riart, O. (2014) "Les falles d'Isil", *El patrimoni festiu del Pirineu*. Desenes Trobades Culturals Pirinenques. Andorra : Societat Andorrana de Ciències.

Riart, O. (2022) "Falles, haros i brandons. Evolució, futur i recerca". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 81-85.

Roigé, X.; Soulier, V.; Lamothe, M.; Ballesté, M.; Bellas, L. (2022) "El Projecte del museu virtual PROMETHEUS". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 222-235.

Riart, O. i Jordà S. (2012) "Catalogació de les falles al Pirineu. Descripció dels processos i elements fallaires", *Revista d'Etnologia de Catalunya*, 38, 162-173.

Riart, O. i Jordà, S. (2016) *Les falles del Pirineu. L'Alta Ribagorça i el Pallars Sobirà*. Lleida: Pagès editors.

Riba, J. (1927) "Les falles d'Isil. La nit de Sant Joan", *Club Excursionista de Gràcia*, 30 Juliol 1927.

Ricart, S. i Farré, X. (2012) *Foc al faro, la festa de les falles al Pirineu*. Taüll: AlpinArt.

Ricart, S. i Farré, X. (2012) *Foc al faro! La fiesta de las fallas en el Pirineo. La fête des falles dans les Pyrénées*. Zaragoza: Prames.

- Rivas, F. A. (2022) "Fuentes orales para el estudio de la evolución de la Fiesta de la Falleta en San Chuan (San Juan de Plan): metodología y resultados". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, 23-34.
- Roca, J. (2018) "Patrimonialització i participació: reflexió comparada a partir del reconeixement de les Falles del Pirineu com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat", *Revista d'Etnologia de Catalunya*, 43, 186-199.
- Roma, J. (2011) "La Festa de la Fia-faia". *L'Erol, Revista cultural del Berguedà*, 25-26.
- Romeu, J. (1953) *La festa de Sant Joan*. Barcelona: Barcino.
- Roig, A.; Escola d'Art d'Andorra (2016) "Al juny falles", *Portella*, 11.
- Roig, A. (2018) *Roda el foc. 30 anys de falles a Andorra la Vella*. Andorra-Lleida: Pagès editors.
- Roig, A. (2019) *Les falles d'Andorra. Patrimoni immaterial de la Humanitat. Una festa que uneix i creix dia a dia*. Andorra la Vella: Govern d'Andorra, Ministeri de Cultura, Joventut i Esports. https://www.cultura.ad/images/stories/PatrimoniImmaterial/Falles_Patrimoni_Mundial.pdf
- Roigé, X.; Soulier, V.; Lamothe, M.; Ballesté, M.; Bellas, L. (2022) "El Projecte del museu virtual PROMETHEUS". Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural, 222-236
- Roigé, X.; Soulier, V. (2021) "Museos virtuales y patrimonio cultural inmaterial. El proyecto Prometheus: el museo virtual de las fiestas del fuego de los Pirineos". Roigé, X.; Canals, A. (eds.) *Patrimonios confinados. Retos del patrimonio inmaterial ante el COVID-19*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona, 241-260
- Roigé, X.; Bellas, L.; Soulier, V. (2022). "El Museo Virtual de las Fiestas del Fuego del Pirineo. Un museo en línea a partir del patrimonio inmaterial". *CIMED21 - I Congreso internacional de museos y estrategias digitales*. València: Editorial Universitat Politècnica de València, 151-166. <https://doi.org/10.4995/CIMED21.2021.12673>
- Samarra, A. (2016) "Mesura de salvaguarda: 10 anys de fales infantils", *El sentit del folklore avui Vintenes Jornades de la Societat Andorrana de Ciències*. Societat Andorrana de Ciències.
- Rosapelly, N. (1891, réed. 1990) *Traditions et coutumes des Hautes-Pyrénées*. Tarbes : Société Académique des Hautes-Pyrénées.
- Rubió, A. (2022) « Els focs dels solsticis a través dels documents d'arxiu ». Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 143-157.
- Sacaze J., Piette, E. (1877) « La montagne d'Espiaup », *Bulletin de la Société d'anthropologie de Paris*, vol 12, 225–251. https://www.persee.fr/doc/bmsap_0301-8644_1877_num_12_1_3229
- Samarra, A.; Solsona, F. (2016) "Custòdia um model sostenible entre natura i cultura. El retorn a les nostres arrels". *Dotzenes Trobades de Cultures Pirinenques: natura i Cultura al Pirineu*. Societat Andorrana de Ciències.
- Séguy, J. (1954) *Atlas linguistique et ethnographique de la Gascogne*, Paris : CNRS.

Serrano, R.; Ferrer, X (2017) *Las fallas del Pirineo aragonés*. Zaragoza: Prames. https://issuu.com/diputacionprovincialdehuesca/docs/las_fallas

Simón, N. (2022) “La música de la fia-faia”. Fàbregas, P.; Farran, C. (eds.) *Actes del Simposi Internacional Festes del Foc dels Solsticis als Pirineus* Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 71-80.

Soulier, V. : Roigé, X. (2022) « Comment valoriser le patrimoine culturel immatériel via un musée numérique : Le projet Prometheus.museum », *Communication & langages*, 211, 87-109. <https://doi.org/10.3917/comla1.211.0087>

Speakman, J. C. G. (1901). “Midsummer in the Pyrenees”. *Folklore*, 12(3), 315-317. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0015587X.1901.9719638?journalCode=rfo120>

Ureña, J. (2001) *Bibliografia de la fia-faia*. Bagà: Associació Medieval de Bagà.

Ureña, J. (2011) “L’Associació de la Fia-faia de Bagà i de Sant Julià de Cerdanyola”, *L’Erol, Revista cultural del Berguedà*, 17-19. <https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/download/249708/347945>

V. M. (1912) « Règlement de police pour la Barousse au XVIIIe siècle », *Revue de Comminges*, 27, 193–207.

Van Gennep, A. (1949, 1999) *Le folklore français, cycle de mai, de la Saint-Jean, de l’été et de l’automne*, vol. 4. Paris: Robert Laffont.

Violant i Simorra, R. (1934) “Les festes tradicionals del Pallars”, *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*. (Obra oberta, 3. Barcelona: Alta-fula, 12-23).

Violant i Simorra, R. (1948) *El llibre de Nadal*. Barcelona: Salvador Salvadó.

Violant i Simorra, R. (1950) *Terminologia sobre el foc, la llar i la llum al Pallars Sobirà*. Mendoza: Universidad de Cuyo (Obra oberta, 3. Barcelona: Alta-fula, 145-180).

Violant i Simorra, R. (1953, 1977) *La festa Major al Pallars i a la Ribagorça*. Tremp: Garsineu.